

Izhaja vsak
četrtak

* * * * *

Published every
Thursday

NAŠ DOM

Ilustrovan tednik za izobrazbo, gospodarstvo
in zabavo slovenskih delavcev v Ameriki.

Naslov:-

Address:

261 E. 10th St.
New York City

Tel. Orchard 0140

Letnik — Volume I

New York, N. Y. March 6, 1924 — 6. marca 1924

Št. — No. 1

Slovensko-ameriški javnosti

S to številko prihaja med ameriške Slovence nov list — "Naš Dom".

Kakor vsaka nova stvar, tako bo nedvomno tudi "Naš Dom" srečal na svoji poti po slovenskih naselbinah trojno vrsto ljudi. — Prvi bodo rekli, še predno so ga pregledali: — Nič te ni bilo potreba; že brez tebe jih imamo preveč!

Drugi ga bodo vzeli v roke, površno pregledali in malodušno dejali: — Nisi napačen, a preveč je drugih; težko bo kaj s teboj! —

Tretji pa bodo list pazno prelistali, pregledali in prečitali in po treznem premisleku veselo vzkliknili: — Dobrodošel, prijatelj, dolgo te ni bilo, potrebujemo te!

Izdajatelji niso med temi, ki uvidevajo, da nam je list, kakršen je in hoče biti "Naš Dom", potreben, in ker je potreben, so uverjeni, da bo našel dovolj iskrenih prijateljev in navdušenih zagovornikov po naših naselbinah, ki mu bodo z besedo in dejanjem pripomogli do obstoja in napredka.

Izdajatelji ne opirajo svoje vere in prepričanja na domišljijo ali trenutno razpoloženje, temveč na pojmovanje obstoječih dejstev, ki so bila edina odločilna tako pri izbiro imena, kakor pri določevanju listovega delokroga.

ZAKAJ "NAŠ DOM"?

Dom, družinsko ognjišče, je fundamentalna podlaga človeške družbe, izvor človeške sreče in zadovoljstva ter najjačja opora napredka. Pisati za dobrobit domov, naših slovenskih družinskih ognjišč, kjer — vsaj po veliki večini — še vedno kraljuje naša slovenska beseda, v vseh njihovih podrobnostih, je po našem mnenju vzvišena naloga, ki upravičeno zasluži podpore in kooperacije pri svojem izvrševanju. In ker si je list nadel nalogo, pisati predvsem za koristi slovenskih, torej naših domov, se mu je dalo ime "Naš Dom".

INTERESNA SKUPNOST.

"Naš Dom" ni vezan na nobeno stranko. Listov, ki zastopajo interese med nami obstoječih strank, imamo po našem mnenju dovolj, in zato bi se vsak nov strankarski list upravičeno smatral konkurenčnim in zato tudi nepotrebnim.

Naš narod v Ameriki se je v zadnjih par letih čudovito ustalil in umiril. Spoznal je, da se z zabavljanjem in jadikovanjem ter raznimi in brezpomembnimi gonjami in borbami nič ne doseže in splošnosti nič ne koristi, temveč le škoduje. Boj za iskrena načela je seveda izvzet. K tej umiritvi je mnogo pripomogla tudi svetovna vojna, ki nam je prinesla med drugim tudi spoznanje, da smo Slovenci premalo številni, da bi mogli le količkaj vplivati na potek razvoja izven svojega lastnega delokroga. To spoznanje nas je postavilo iz oči v oči pred dejstvo, da smo navezani sami nase, t. j., da bo naš življenski položaj tak, kakršnega si bomo v danih razmerah sami ustvarili in da je zato v prvi vrsti naša dolžnost, da si vsak izmed nas kolikor mogoče opomore ter se dvigne in da potem svoje individualne sile posvečuje, sam ali potem organizacije, dobrobiti svojih rojakov, in sicer tako na kulturnem kakor na gospodarskem polju. To velja za nas vse, brez ozira na naša politična in druga naziranja. Mi vsi smo sinovi slovenske matere; vsi smo prišli v to deželo za kruhom, vsi si z vsakdanjim delom služimo svoj kruh, vsi smo enako dolžni spoštovati zakone naše nove domovine in bodočnost nas vseh je podvržena razvoju razmer te dežele. In ako imamo že vse drugo skupno: preteklost, sedanjost in prihodnost, morajo torej biti skupni v znatni meri tudi naši interesi. Politične in verske diference se pričenjajo šele na koncu nestranskarkega polja naše interesne skupnosti. — To polje slovensko-ameriške nestranskarke interesne skupnosti, je polje, na katerem je "Naš Dom" zastavil svoje oralo, — na tem polju hoče orati, kopati, sejati in pleti, pa tudi — žeti.

IZOBRAZBA.

Izobrazba je tista edina prava pot, ki vodi do resničnega napredka in trajnega blagostanja. Z besedo izobrazba pa ne mislimo tiste prisiljene šolske izobrazbe, in tudi one namišljene izobrazbe ne, s katero se nekateri zagrizeni posamezni strankarji tako oholo ponašajo in bahajo, temveč mislimo na ono izobrazbo, ki povečuje človeško dostojanstvo, ki pomnožuje plemenitost človeškega srca in duše in presojevalno sposobnost človeškega razuma. Iz srčne plemenitosti prihaja ljubezen do bližnjega in požrtvovalnost za dobro stvar. Iz te presojevalne sposobnosti pa prihaja objektivno spoznavanje resnice in tolerantnost. Med najboljše eksponente take izobrazbe pa prištevamo na prvem mestu izobraževalna društva, — kakor pevska, dramatična, bralna in druga slična društva, in do gotove meje tudi podporna društva. Zato bo "Naš Dom" poleg prina-

šanja izbranega gradiva posvečal kar največ pažnje vsem društvom in posameznikom, ki so aktivni na tem polju.

GOSPODARSTVO.

Naše gospodarsko polje je večinoma še neizorana ledina. Razen naših podpornih organizacij je med nami jako malo postojank, ki bi pričale o našem razumevanju in smislu za gospodarska vprašanja. Temu je v znatni meri vzrok naša nestalnost in nejasnost glede tega, če bomo za stalno ostali v Ameriki ali ne. S tem, da je naša odločitev padla v prilog Amerike, si bodo vsakovrstna gospodarska vprašanja sama od sebe vsilila pot v ospredje. In na podlagi tega je potreba po gospodarski vzgoji, zlasti trgovski, očitna. Zato bo "Naš Dom" propagiral misel individualnega trgovskega napredka, a pri tem ne bo izpustil iz vidika združne ali kooperativne ideje. — Ker pa more biti združna ideja šele tedaj uspešna, če sloni njeno delovanje na sposobnih in v gospodarstvu izvežbanih posameznikih, mora naravno misel na izobrazbo takih posameznikov zavzeti prvo mesto.

GOSPODINJSTVO.

— Pridna in razumna gospodinja hiši tri ogle podpira, pravi naš slovenski pregovor. Ta prislovica je popolnoma na mestu, kajti pridna in pametna gospodinja ter skrbna in razumevajoča mati je pravi zaklad vskega doma. Gospodinjstvom našega gospodarstva je naše slovensko časopisje v Ameriki posvečalo vse premalo skrbi in pozornosti. Umnemu gospodinjstvu bo naš list posvečal vsestransko skrb in pažnjo ter s pomočjo svojih sotrudnic poljudno in gospodarsko razpravljajal o stvareh, ki se tičejo kuhinje in gospodinjstva v splošnem.

ZABAVA.

Kar je telesni spanje, to je človeškemu duhu zabava in razvedrilo. V tem pogledu bo skušal "Naš Dom" nuditi svojim čitateljem izmed dobrega le najboljše, kakor: kratke in daljše povesti, ki še niso bile objavljene v slovenščini, dalje zanimive potopisne črtice, zanimivosti iz pretekle in sedanje dobe itd. itd.

UNIJSKI LIST.

Pod naše gospodarsko poglavje spada tudi delavsko vprašanje, kajti isto izvira iz gospodarskih vzrokov. Zato bo "Naš Dom" prinašal poleg drugega čtiva tudi tedenski pregled o delavskem gibanju ter budil pri svojih čitateljih smisel za delavske strokovne organizacije, brez katerih delavstvo ne more misliti na svojo gospodarsko osamosvojitvev.

Zavedajoč se važnosti tega dejstva, so izdajatelji tega lista — ne glede na znatno povečanje stroškov — storili vse potrebno, da bo "Naš Dom", unijski list, in unijski znak v tedniku pomenja, da smatra list delavske interese za svoje.

Iz navedenega bo vsakdo lahko izprevidel, da si je "Naš Dom" izbral popolnoma nov delokrog, kakršen odgovarja potrebam našega časa. Čitatelj je dalje izprevidel iz navedenega, da naš list ne bo nikjer ničesar podirati, temveč povsod graditi, ali vsaj pomagati graditi, kajti "Naš Dom" bo radevolje podpiral vsako stremljenje, ki vodi k moralni, kulturni in materijalni povzdigi našega naroda v Ameriki in bo v ta namen priobčeval vse, kar ima res vrednost na tehtnici splošnega interesa za naš živelj v tej deželi. Na podlagi tega apelira uredništvo na vse one čitatelje, ki se strinjajo s programom lista, da stopijo v naše vrste kot propagatorji, ako pa to ni mogoče, pa vsaj kot naročniki. Kajti le tedaj bo mogel "Naš Dom" vršiti stavljeno si nalogo, ako bo dobil pri onih, katerim je namenjen, dovolj gnotne in moralne podpore.

Uredništvo Našega Doma.

Vabilo na naročbo

Prvo številko tednika "Naš Dom" smo poslali na ogled in v oceno nekaterim našim rojakom po slovenskih naselbinah. Vse, ki so list prejeli, prosimo, da ga pazno prečitajo in sporoče svoje mnenje in svojo sodbo. Uredništvo se bo potrudilo, da bo izbralo izmed dobrega le najboljše in da se bo list "Naš Dom" dvignil na višino slovenske žurnalistike. To pa je mogoče doseči le s kooperacijo in blagohotnim sodelovanjem naših čitateljev in

naročnikov, katere prosimo, da si list naroče ter da ga priporočajo tudi med svojimi prijatelji in znanci, če bodo izprevideli, da je list vreden priporočila.

Vsak teden bomo objavili v list izčrpen svetovni pregled kakor tudi tedenski pregled splošnih delavskih razmer. Skrbeli bomo da bodo potom tega pregleda naši čitatelji informirani o vseh važnejših svetovnih dogodkih in o delavskem gibanju, kakor se

(Nadaljevanje na 12. strani)

VESTI IZ STARE DOMOVINE

JUGOSLAVIJA.

General Bodrero napram Jugoslaviji.

Italijanski general Bodrero, ki je sodeloval pri pogajanjih za sporazum glede Reke, se je te dni mudil v Beogradu, kjer ga je sprejel v posebni avdijenci tudi kralj Aleksander. Eden izmed urednikov dnevnika Vremena je imel razgovor z generalom, ki mu je med drugim izjavil: — Na svetu ni vojske, ki bi bila enaka srbski. Še v Valoni, a kasneje v Solunu in na makedonski fronti, kjer sem bil ataširan vašemu kralju, sem imel priliko spoznati vaše vojake in se jim diviti. Zdi se mi potrebno poudarjati, da gojim iskrene simpatije za vaš narod in da sem prepričan prijatelj te države. Z ozirom na moje navdušenje za vašo domovino je prišel ministrski predsednik Mussolini, ko se je pokazala nemogućnost, da preko komisij doseže sporazum glede Reke, na idejo, da bi bilo morda mogoče v tem oziru kaj storiti preko moje osebe. In res, moje delo je bilo uspešno. S skupnim delom tu v Beogradu z odpravnikom poslov Sumontejem, sem našel prijateljski odziv tako pri ministrskem predsedniku Pašiču in dr. Ninčiču. Pri vsem tem delovanju me je vodila ljubezen napram svoji in vaši domovini. Prve posledice sporazuma so že vidne. Da dokaže svojo resno voljo za prijateljske odnose k naši domovini, se je italijanska vlada odrekla svoji prioriteti glede bolgarskih reparacijskih plačil na korist kraljevini SHS. —

General Bodrero zna, kakor pač vsak Italijan, lepo govoriti, nadejamo se, da tudi misli tako.

Nemorálnost v Sarajevu.

V Sarajevu se redno dogajajo nemoralne afere, ki dajejo policiji mnogo opravka. Predvsem ima policija velik križ s homoseksualci, katerih v Sarajevu ni malo. Pred kratkim se je prijavil neki petnajst letni deček, ki je izpovedal, da ga je več ljudi zlorabljalo. Nadalje je bila prijeta mladoletna devotica, ki je komaj odložila kratka krila, v družbi z nekim begom. Na policiji je trdila, da jo je slednji zlorabil, kar pa ne odgovarja resnici in je devotica znana prostitutka. — Aretiran je bil tudi neki tridesetletni neznanec, ki je skušal posiliti dvanajstletno v šolo pohajajočo deklico. Kakor je videti, vlada v Sarajevu velika nemoralnost.

Oskrunjevalec mrličev.

Nedavno je bil v Beogradu v vojaški bolnici pri poslu zasačen neki strežaj, ki je mrličem ropal zlate zobe. Bil je oddan sodišču.

Redukcija gimnazij.

Po poročilih nekaterih beogradskih listov, namerava ministrstvo provsete ukiniti več gimnazij v celi državi. Dosedanje število gimnazij se zniža na dve tretjini. Najprej se ukinejo nekatere nižje gimnazije in kasneje

še oni razredi višjih gimnazij, v katerih ni več nego 250 dijakov.

Nečak ruskega carja ubit v Petrovaradinu.

V noči od 1. na 2. februarja je bil v Petrovaradinu v poslopju tamošnje policije ubit knez Nikolaj Volkonski, odlični ruski aristokrat, nečak pokojnega ruskega carja. Tragedija se je odigrala takole:

Dne 1. februarja je ustavil stražnik v Petrovaradinu na glavnem trgu devojko Katico Milić iz Novega Sada, ker se mu je zdelo sumljiva. Devojka je redarju izjavila, da je prišla iz Novega Sada v Petrovaradin, da opravi neki posel. Stražnik je devojko odpeljal na policijo, — med potjo pa ga je ustavil knez Volkonski. Ker je Milićeva plakala, se je pričel knez zanimati zanjo. Šel je z redarjem na policijo, kjer so na njegovo intervencijo devojko izpustili. Knez je obljubil, da jo popelje sam domov. Med tem je knez odpeljal Milićevo na svoj dom. Starši devotice so bili glede usode svoje hčerke, ki se še ni vrnila domov, zelo v skrbeh in poslali so starejšo hčerko Jovanko v Petrovaradin, da poišče za Katico. — Takoj je odšel neki stražnik z Jovanko v knezovo stanovanje in srečala sta kneza z devotico baš pri odhodu. Stražniku se je zdelo stvar sumljiva in je oba odvedel na policijo, kjer je kneza obtožil, da je zapeljal devojko. — Med stražnikom in knezom je nastal oster prepir. Knez se je vedel zelo nasilno, in ko ga je hotel stražnik odpeljati v zapor, se je temu uprl. Med tem je pa prihitel iz sosedne sobe stražnik Matija Horvat s samokresom v roki. Počil je strel in knez se je mrtev zgrudil na tla, zadet v srce. Stražnik Horvat je bil aretiran. Brani se, da ni imel namena kneza ubiti. Drugega dne je bila zaslišana Milićeva, ki pa je bila tako zmedena, da ni mogla ničesar izpovedati. Policija je odredila, da se devojka zdravniško preišče vsled ugotovitve, da li je imela s knezom intimne odnose. Knez je bil splošno znan kot prijatelj nežnega spola ter je doživel nebroj ljubavnih avantur, radi katerih se je moral ločiti od svoje žene, grofice Demidov. Živel je zelo razkošno. Od vsakega je zahteval, da ga nazivlje s knezom in največje razžaljenje zanj je bilo, če mu je kdo samo rekel — gospod. — Sedaj krožijo v Novem Sadu govorice, da je Hrvat ubil kneza iz maščevanja.

Nova gozdarska šola v Sloveniji.

Ministrstvo za šume in rude je sklenilo, da se ustanovi v Sloveniji nova praktična gozdarska šola. Za to je imenovana posebna strokovna komisija, ki ima nalogo, da izvrši vse priprave za čim skorajšnjo obnovitev te šole. Kje bo ta šola nameščena, še ni sklenjeno.

Samomor ruskega emigranta.

V Velikem Bečkereku je zo-

pet izvršil samomor ruski emigrant Bočevački. Sunil se je z nožem dvakrat v srce ter je bil takoj mrtev. Samomor je izvršil radi obupnega materialnega položaja.

Lovski jubilej.

Na svečnico so stražiški lovci priredili lovsko zabavo v počaščenje 50 letnice lovtva g. E. Kovačiča iz Stražišča. Sokolski dom, kjer se je zabava vršila, je bil prav okusno okrašen. Nad 70 parov srnjakovih rogov in nekaj velikih petelinov, lovske trofej stražiških in kranjskih lovcev, je dičilo zabavno dvorano. Prvaka stražiških lovcev, L. Matajc in solski vođa D. J. sta nato izročila slavljenču sliko in lovski nož.

Iz zdravniške službe.

Imenovana sta: asistent kirurškega oddelka splošne bolnice v Ljubljani dr. Aleksander Kuhar za primarija kirurškega oddelka javne bolnice v Ptujju in sekundarij bolnice za ženske bolezni v Ljubljani dr. Robert Blumauer za asistenta kirurškega oddelka splošne bolnice v Ljubljani.

Vprašanje jugoslov. kardinala.

Neki beograjski časopis priobčuje članek o imenovanju jugoslovanskega kardinala, ki je gotovo inspiriran od vodilne interesne osebnosti. Članek konstatira, da so potrebne z ozirom na mnoge netočnosti nekatera pojasnila. Povsod, kjer vladajo dobri odnosi med cerkvijo in državo, je običajno, da država predlaga najvišjega cerkvenega zastopnika v imenovanje sveti stolici, da predlaga za kardinala osebo, ki jo država smatra za primerno, da zastopa cerkev in fungira kot visok zaupnik. Kardinal kot tak nima specijelnega delokroga. Postavljen je le kot reprezentant cerkve v državi. — Članek nadalje veli, da je popol-

noma primerno, da Jugoslavija dobi enega kardinala. Avstro-Ogrska je imela po tradiciji štiri kardinale in odpade eden na Jugoslavijo. Glede sedeža kardinalovega zastopa časopis stališče, da je za to Zagreb najbolj primerno mesto, ker je tam že prej bila kardinalska stolica. Za Zagreb se tudi izreka s stališča, — ker je sedež ene največjih jugoslovanskih nadškofij.

V političnih krogih pa še vedno mislijo, da dr. Korošec deluje na to, da bi sedež kardinala postala Ljubljana, in da bi bil prvi kardinal knezoškof dr. Anton Jeglič.

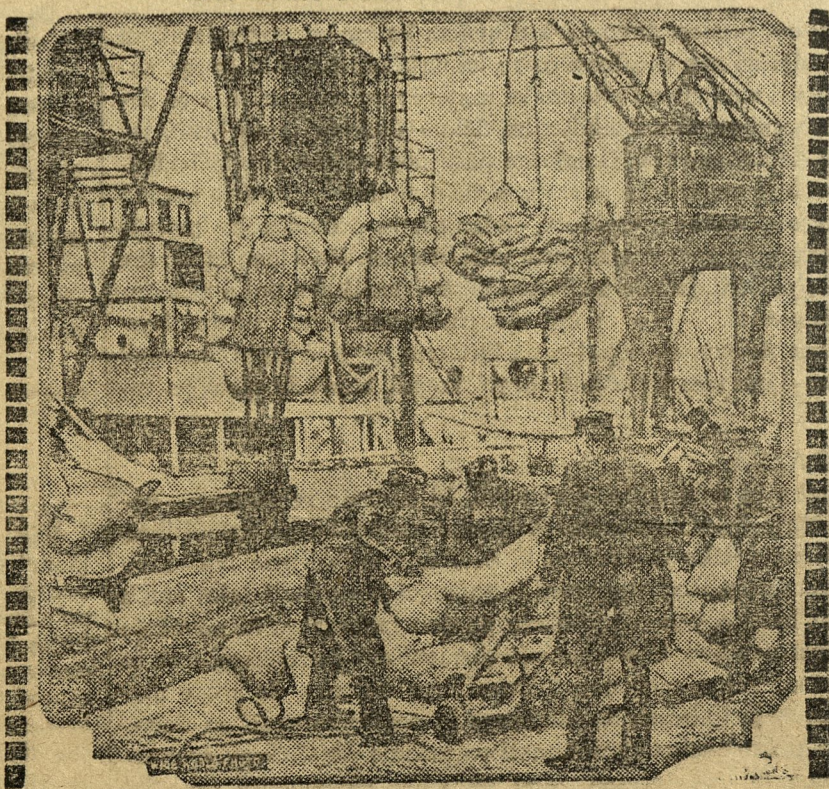
JULIJSKA BENEČIJA

Z Goriškega.

'Goriška Straža' priobčuje preklic, ki so ga ji poslali fašisti, in sicer se preklicujejo vesti: da bodo popravljene meje med Italijo in Jugoslavijo, da se dovoli uporaba slovenščine v prvem ljudskošolskem razredu in da se izda nova uredba glede slovenščine v javnih uradih. Tako so fašisti dosegli, da je pribito tudi v slovenskem listu, kar sicer že tako vsi vemo, da je slovenščina za stalno odpravljena iz šole in uradov. — Politično društvo E. dinost za Goriško naznanja, da se hoče udeležiti volilnega boja za parlament pod imenom 'Narodne stranke Slovencev in Hrvatov v Italiji.' Želi pa edinstvenega nastopa in poišče zato stikov z vsemi slovenskimi političnimi organizacijami v Italiji.

Zvezni odlok za odpust iz službe na sodnih uradih so dobili v Gorici sodni pisarniški uradniki: Čuk, Čargo, Trampuž, Turel, Lutman Budin, Rijavec, Primožič in Ruzier. S par izjemami sami Slovenci, vsi pa izvrstni uradniki. Ako odpadejo ti, se razvije strašna zmešnjava pri sodnih uradih.

ŽIVILA ZA GLADNO NEMŠKO DECO.

Slika nam predstavlja hamburško pristanišče v Nemčiji, kjer nemški delavci razkladajo prvi tovor živil, ki so dospela iz Amerike za gladne nemške otroke. Živila je poslal v Nemčijo ameriški odbor za pomoč nemškim otrokom, kateremu načeluje general Allen, bivši poveljnik ameriške okupacijske armade ob Renu.

VESTI IZ NAŠIH NASELBIN

Brooklyn, N. Y.

Preteklo soboto sta imela Slavec in kvartet Slovenija skupni nastop in zabavo v Meditovih prostorih na Wilson Ave., in Stockholm St. Slavec, ki je v zadnjem času kazal nekako pojemanje, tako v številu pevcev kot v petju samem, je topot zopet bil na svojem mestu ter je zapel z ubranimi glasovi dve ljubki pesmi. Opazili smo nove pevke, katerim se takoj vidi, da niso novinke. Sicer pa jih poznamo še iz prejšnjih let in z velikim zadovoljenjem smo jih pozdravili v vrstah Slavca. Lahko se reče, da bo Slavec s temi pevkami in pevci lahko še marsikaj dosegel.

Nekaj novega nam pa je pokazal kvartet oziroma kvintet Slovenija. Kar se tice petja, v New Yorku še nismo slišali kot sedaj pri tem kvartetu. Priznati se mora pevovodji Mr. Hude-tu, da je za ta kvartet res izbral najboljše moči v tej naselbini. — Toda nekaj posebnega nam je pokazal kvartet v soboto, namreč, da ni pesmi samo mehanično pel, temveč tudi dejanje pred-očil. V koroški narodni pesmi — "Štirje fantje", so pevci tekom petja predstavljali snubitev krč-marjeve hčere. Ko je mladi "žol-nir" dosegel uspeh, je kvartet med petjem pesmi "Milka, oj srček moj" odkorakal s pozoriš-ča po dvorani.

Navzoči so bili presenečeni nad to prireditvijo ter so z burnim ploskanjem priznali, da jim je to zelo ugajalo. Vsi so bili enega mnenja, da je bilo to lepše kot pa kaka drama.

Kvartet Slovenija je obljubil, da bo v bodoče večino svojih pesmi personificiral ali predstavil z igranjem. S takim načinom iz-vajanja si bo kvartet pridobil mnogo prijateljev ter bo med našim občinstvom dosegel še več-jo popularnost, kot pa jo uživa že sedaj.

— Naša rojakinja Mrs. Josephine Murn je otvor. trgovino za ženske in otroške obleke na 42 Halleck Ave., Ridgewood, L. I.

— Mr. Anton Birk pa ima že nekaj let svojo paintarsko obrt na 359 Groove St., Ridgewood, L. I.

— Mr. Joe Češark, sin znane-ga rojaka Alois Češarka, je o-tvoril pisarno za prodajanje zem-ljišč na 42 Halleck Ave, Ridg-ewood, L. I.

— Mr. Anton Persich je pre-kupil znano dvorano Grove Hall 1818 — 20 Groove St., Brook-lyn, N. Y., ter bo tako lahko nu-dil našim rojakom primerne pro-store za društvene veselice, se-je, svatbe itd., kakor tudi izvrst-no kegljišče. Ker je rojak Per-sich v Brooklynu splošno znan kot podjeten mož, smo prepriča-ni, da bo naše rojake dobro po-stregel in ga zato priporočamo.

—Do zadnjega časa v Greater New Yorku nismo imeli sloven-skih podjetij navzlic temu, da

šteje naselbna okoli 1500 Slo-vencev. Skrajni čas je tedaj bil, da so nekateri imeli toliko po-guma, da so postali samostojni. Želeti je le, da bi tem sledili še drugi ter bi postali bolj samo-stojni. Kdor zna delati za druge-ga, bo znal tem bolj tudi za sebe.

— O nedeljski predstavi, ki jo je priredilo pevsko in dramatič-no društvo Danica v nedeljo v Brooklynu, bomo poročali obšir-neje v prihodnji številki našega lista.

Smrtna kosa.

— Mr. Josip Žele, znani trgo-vec v Clevelandu, je prejel iz stare domovine obvestilo, da mu je dne 12. februarja v stari do-movini umrl oče, v starosti 88 let. Pokojnik je bival v Slavini na Notranjskem, kjer je Mr. Že-le tudi doma. Leta 1914 so starši Mr. Želeta proslavljali zlato poroko, katere se je nameraval u-deležiti tudi Mr. Žele, toda je to preprečila svetovna vojna. Dne

16. maja je umrla mati v starosti 83 let. — Pokojni Žele zapušča v Ameriki dva sina, namreč Josipa in Antona Želeta in dve hčeri, Ivanko Doljak, roj. Žele in Fran-čiško Čančura, roj. Žele, v stari domovini pa enega sina, Ivana Želeta, ki je državni uradnik v Voloski pri Opatiji. Pokojnikoma blag spomin, težko prizadetim pa izreka naše uredništvo svoje globoko sožalje.

— V Milwaukee, Wis., je umrla Mrs. Angela Dudič, stara 22 let. Mlada žena je bila poroče-na s Srbom. Podlegla je jetiki. Zapušča komaj leto dni staro de-te.

— Nenadoma je umrl v Mil-waukee rojak Martin Plesec. — Zvečer je tožil prijateljem, da ga bode v prsih in šel je tudi k zdravniku. Naslednjega jutra pa je šla k njemu njegova zaročen-ka, da se posloví od njega, pred-no gre na delo; našla ga je mrt-vega v postelji. — Pokojnik je bil obče znan v naselbini, kjer je bil javni notar in zemljiški agent. Pokojni je bil rojen leta 1893 na Ljubnem v Savinjski dolini. Mlad in energičen se je vpisal takoj v šolo ter se izuril v knjigovod-

stvu, nakar je bil dalje časa ban-čni uradnik.

Pretekli teden je umrl v Mil-waukee, Wis., rojak Jos. Presec-nik, rojen v Gornjem gradu na Štajerskem, kjer zapušča števil-ne sorodnike. — Rojaku Antonu Gross je umrl istotam sedemlet-ni sinček. — Dne 25. februarja je umrl v Milwaukee rojak John Marinko, član društva št. 24 S. S. P. Z. Pokojnik je svak glav-nega blagajnika imenovane zve-ze A. Kalana. Tu zapušča rajni žalujočo soprogo in tri nedorast-le otroke ter brata, ki je prišel na pogreb iz Clevelanda v Milwau-kee.

—V Lincoln, Ill., je umrla ro-jakinja Mrs. Amalija Bregar v starosti 42 let. Ob odprtem gro-bu je govoril predsednik društva št. 159 SSPZ ter se v lepih besedah spminjal pokojne ustanov-nice tega društva. — v Ameriki zapušča pokojnica soproga, v Chicagu, Ill., teto, v Lincolnu pa sestro; v stari domovini živita še njen očim in brat.

— V Chicagu je umrla dobro znana rojakinja Mrs. J. Koche-var, ki je bila že dlje časa pri-klenjena na bolniško posteljo. — Istotam je preminul rojak J. Sarcelj.

— V Butte, Mont., je po dol-gotrajni bolezni umrl Fr. Weis. Pokojni je bil rodom iz Črnom-lja na Dolenjskem. Bil je član društva št. 207 SNPJ, ki mu je tudi točno izplačevalo bolniško podporo. Pokojnik zapušča tu-kaj soprogo in troje ndoraslih otrok.

Če je žena v objemu drugega. . .

Mihael Popović, delavec, stan-ujoč na No. Robey, St. Chica-go, Ill., je bil jedva tri mesece o-ženjen ter bi se bil moral po vseh pravilih še vedno zibati v nebesih medenih tednov. Toda kdo naj razume tajne ženskega srca! Ko je prišel nedavno do-mov, je našel svojo drobno ženi-co v objemu drugega. Po burni sceni je zapustil hišo, najel av-to-taksi ter se odpeljal v Cor-don park, kjer si je pognal kro-glo v prsi nad srcem. Težko ran-jenega so odpeljali v bolnico.

Če govoriš, govori stvarno ali molči.

OGNJENIKOVO ŽRELO.

Ta značilna slika kadečega se žrela italijanskega vulkana Vezuvijsa, je bila vzeta iz zraka. Fotografski posnetek je vzel neki italijanski letalec. Ko je letel nad ognjenikom, ko je slednji bruhal lavo in ogenj.

VIJOLINIST ZLATKO BALOKOVIĆ.

Pretečeno nedeljo je imel hr-vatski violinist Zlatko Baloković svoj 9. koncert v New Yorku v National Theatre ter je dosegel popolni uspeh. Izbral si je naj-boljše vijolinske točke največjih mojstrov ter se je izkazal kot na-darjenega umetnika neizčrpnega bogastva.

Mojstrsko je igral Franckove sonate ter je z lahkoto premagal tehnične težkoče skladbe glasovi-tega vijolinista Kreislerja.

Poteza njegovega loka je od-ločna in glas njegovih strun ne-žen in ljubezniv. Občinstvo se je divilo njegovim proizvajanjem in mu je burno aplavdiralo. Po tri-krat in petkrat se je moral od-zvati hrupnemu ploskanju ter pri-ti na pozornico.

Kar pa napravi največji vtis, je njegov neprisiljen nastop, ki ni-ma nobenega pretiravanja in po-sebnega zvijanja, kakor je to v splošni navadi pri drugih umetni-kih te vrste.

Baloković se po mnenju kriti-kov v tukajšnjih angleških listih lahko prišteva med največje vijoliniste sedanjega časa ter prav nič ne zaostaja za virtuozom Kreislerjem.

Do najnovejšega časa Jugoslo-vani še niso pokazali v Ameriki, kaj znajo na umetnoškem polju. Toliko bolj nas pa veseli sedaj, da je z Balokovićem, ki je rodom Za-grebean in prepričan Jugoslovan, prišel v Ameriko v resnici dovr-šen umetnik, katerega je ameri-ško občinstvo sprejelo z največ-jim zadovoljstvom in navduše-njem.

Zadnji Balokovićev koncert bo prihodnjo nedeljo, 9. marca ob 8. uri zvečer v National Theatre na 41. cesti zapadno od Broadwaya blizu 7. Ave. Vsak zaveden Slo-venec, oziroma Jugoslovan, naj bi prisostvoval temu koncertu, da sliši največjega sedanjega ju-goslovanskega umetnika na gosli.

NAŠ DOM

(Our Home)

Slovenian Weekly issued every Thursday

Owned and published by

NAŠ DOM PUBLISHING CO. Inc.

Dr. M. J. Pleše, Pres.: Anton Šabec, Editor: Ignacij Hudé, Manager
261 East 10th St. New York, N. Y.List za gospodarstvo, izobrazbo in zabavo.
Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naslov:

"NAŠ DOM"

UNIJSKI LIST

Naročnina za vse leto \$2.00, za pol leta \$1.00; za Evropo za vse leto \$2.50.

O gospodarski izobrazbi in „Naš dom“

Vsak izmed nas mora, odkar je pričel skrbeti sam zase, dan za dnem reševati nebroj gospodarskih vprašanj. To se godi vse tja do našega konca. Vprašanja našega vsakdanjega kruha, našega zaslužka, našega stanovanja, naše obleke itd., so najvažnejša gospodarska vprašanja, tako za posameznika kakor za skupnost. Najvažnejša so ta vprašanja zato, ker se tičejo našega vsakdanjega življenja in so zato odločujočega pomena za posameznika, za družine in za druge skupine človeške družbe. Ugodna rešitev teh vprašanj v splošnem pomenja zadovoljstvo, srečo in napredek, dočim ima neugodna rešitev ravno obratne posledice.

Zaradi tako velike važnosti bi človek pričakoval, da se bo tako važnim vprašanjem posvetilo največ pozornosti zlasti od strani našega časopisja, a dejstvo je, da se o podrobnih gospodarskih vprašanjih neverjetno malo razpravlja. Resnici na ljubo pa bodi pripomnjeno, da smo ameriški Slovenci že imeli nekaj gospodarskih listov, oziroma delno gospodarskih, a se ti listi niso vzdržali, kar moramo smatrati kot dokaz, da v preteklosti med nami ni bilo dovolj zanimanja in smisla za gospodarska vprašanja, kajti ako bi ga bilo, bi omenjeni listi še danes izhajali.

Nasproti temu pa je treba ob tej priliki poudariti, da so se razmere med ameriški Slovenci, zlasti kolikor se tiče gospodarstva, zelo in korenito izpremenile v zadnjih desetih letih. Pred vojno je bila velika večina naših rojakov le s telesom v Ameriki, z dušo pa v starem kraju. Razmeroma dober zaslužek in druge momentalne življenjske ugodnosti so nas vezale na Ameriko, a naša ožja domovina nas je vabila nazaj v svoje toplo, četudi skromno naročje. Odločiti se na eno ali drugo stran, ni lahka stvar, kajti ista ni odločujoča samo za en dan ali eno leto, ali pet ali deset let, — temveč za vse življenje. Treba je za to tehtnega premisleka, treba izkušnje in treba je skrbno zasledovati razvoj dogodkov, predno se človek definitivno odloči za to ali ono stran.

Gospodarstvo računa in dela samo z določenimi pojmi; nedoločnikov ono ne pozna. V politiki lahko človek rabi nedoločene pojme, kakor: morda, utegne biti, nekaj, itd., v gospodarstvu pa sta mogoča v bistvu samo dva pojma — da in ne. — Če imate v žepu deset dolarjev, jih morda ni enajst ali 9.99, temveč jih je deset in niti centa več in ne centa manj. Ta primera ima v našem slučaju pojasniti to, da v splošnem med nami toliko časa ni bilo mogoče z uspehom razpravljati o podrobnih gospodarskih vprašanjih, dokler se ni zadostno število naših rojakov odločilo za zmerom ostati v Ameriki.

Prišla je vojna s svojimi ovirami v potovanju in s svojimi gospodarskimi in političnimi izpremembami, ki so povzročile, da se je pričela tehtnica naše domovine za bodočnost nagibati na stran Amerike. Mnogo rojakov, ki je bilo pred vojno za trdno namenjenih vrniti se v staro domovino, se je definitivno odločilo ostati v Ameriki, in ti so potem uravnali tudi svoje privatno in drugo življenje v tej smeri. In s to svojo odločitvijo so ti rojaki brezdvomno ustvarili smisel in potrebo o razpravljanju o naših podrobnih gospodarskih vprašanjih.

„Naš Dom“ bo posvečal znaten del svojega prostora gospodarstvu, zlasti onim panogam, ki se direktno in najbolj tičejo interesov naših rojakov in njihovih domov. Uredništvo „Našega Doma“ iskreno vabi v krog svojih sotrudnikov vse one rojake, ki imajo smisel in zmožnost stvarno razpravljati o eni ali drugi gospodarski panogi ter tako svojemu narodu pomagati do večje gospodarske izobrazbe in s tem do boljšega gmotnega stanja. Druge rojake, ki se zanimajo za gospodarska vprašanja in za splošen gospodarski napredek med nami, pa vabi isto uredništvo v krog svojih naročnikov, prijateljev in zagovornikov ter širiteljev!

Kdor nikdar stradal ni, ne ve, kako lačnemu kruhek diši.

Moder mož se šele oženi, kadar ima ženo in deco s čim preživeti.

Potreba ne pozna postave.

Tašča naj pomisli, da je tudi ona bila snaha.

Resničnost je edini denar, ki velja povsod.

Kar mora biti, — to bo.

Kam gre denar za davke

Delavec mora delati po en dan v tednu tekom celega leta samo za dohodninski davek. V Združenih državah je približno 3,400.000 javnih uradnikov in nastavljenec, katere plačuje davkoplačevalec. To pomeni, da mora vsak moški, ženska in otrok, ki je prekoračil starost desetih let in ki dela za svoj obstanek, plačati 91 dolarjev na leto kot svoj tribut k plačevanju ogromne armade vladnih uslužbencev.

Večina ljudi misli, da plačajo bogataši največ dohodninskega davka, toda predsednik Coolidge je imel prav, ko je nedavno rekel: — Davki dosežejo in obremene vse ljudi, toda najtežje so prizadeti siromaki.

Zadnje preiskave, ki so šle za tem, da se dožene, kdo mora pravzaprav nositi najtežja bremena dohodninskih davkov, so spravile na dan presenetljiva dejstva. Čim ubožnejši in siromašnejši ste, tem več morate plačati v proporcionalnem pogledu.

Vsak tvorniški ali drugi delavec ki dela šest dni v tednu, dela vsak teden po en dan samo za svoj dohodninski davek. Ali z drugimi, še bolj razumljivimi besedami povedano: Če ne bi bilo treba plačevati dohodninskega davka, bi lahko vsak delavec ostal vsak pondeljek doma, pa bi imel koncem tedna natančno tako Veliko vsoto, kakor jo ima sedaj, ko dela po šest dni v tednu!

Sedaj, ko to pišemo, je v vladnih službah približno 3,400.000 državnih uradnikov in drugih nastavljenec, katere plačujejo davkoplačevalci. Plače teh uslužbencev znašajo na leto nič manj kakor 3.800.000 dolarjev. To pomeni, da mora Vsak moški, ženska in otrok, ki je prekoračil deseto leto svoje starosti, vsak, ki mora delati za svoj obstanek, — plačati 91 dolarjev na leto, da se tako doseže zadostno vsoto, ki je potrebna za plačilo vladnih uslužbencev.

Vsak siromašen delavec, ki malo zasluži, mora plačati proporcionalno mnogo več davka nego milijonar. — Pripomniti moramo, da gre od vsakih deset dolarjev, ki jih izmenjate ter izdate pri trgovcu, skoraj dva dolarja za davke. Skoraj 2 dolarja od desetih dolarjev, toda vi tega seveda ne veste, oziroma niste vedeli do sedaj. Delavec, ki zasluži od 10 do 60 dolarjev na teden, porabi skoraj vse za svoje vsakdanje življenjske potrebe. Milijonar pa se navadno reši velikega dela dohodninskega davka s tem, ker z delom praktič. ničesar ne zasluži ter ni na nobeni plačilni listi, kakor je delavec v tovarni ali premogovem rovu ali klerk v pisarni. Od svojih bondov, v katerih leži glavni del njegovega bogastva, pa tudi ne plača nobenega davka, kajti on ima navadno samo državne bonde ter bonde Zdr. držav, ki so obdačenja prosti.

Tako vidimo, da mora vsak delavec delati osem tednov v letu samo za davke in takse, dasi tega sam ne ve. Če ne bi bilo treba plačevati dohodninskega davka, bi si lahko vzel vsak delavec, — vsak premogar, vsak pisarniški ali trgovski uslužbenec dva neseca počitnic na leto ter bi imel

koncem leta ravno toliko denarja v žepu, kakor ga ima sedaj, ko dela vse leto in ko mora plačevati dohodninski davek.

Delavec, ki dobi ob sobotah po 20 dolarjev plače v svoji kurti, bi imel koncem leta 160 dolarjev več, če ne bi plačeval dohodninskega davka.

Trgovski pomočnik ali prodajalka v trgovini, ki zasluži po 35 dolarjev na teden, bi imela koncem leta 280 dolarjev več, če ne bi bilo tega davka.

Priznavamo, da morajo biti davki, ki so potrebni državi za plačevanje njenih mestnih, okrajnih in državnih uradnikov in nastavljenec. Toda zadnja leta pa razsipajo reprezentantje davkoplačevalcev v državni legislaturi in kongresu v Washingtonu na vse mogoče načine ljudski denar.

Kongresniki in senatorji v Washingtonu, ki jih je izvolilo ljudstvo in jim poverilo zastopanje svojih teženj, volijo z najmirnejšo vestjo na svetu milijone in milijone ljudskega denarja za stvari, o katerih nima davkoplačevalec niti pojma.

Od vseh državnih departmentov, je najbolj zaposlen trgovinski department, ki potroši tudi največ denarja. Med tisočermi in tisočermi stvarmi, ki jih je upeljal ta department, je tudi ta, da je najel celo armado ljudi, da preiskujejo gazometre, če so pravilni. Drugi nastavljenec zopet pišejo varnostne predpise za večje tovarne, dočim tretji izdelujejo tekoči zrak. Zopet nadaljni pregledujejo in nadzirajo kino-gledišča na parnikih, a nadaljna skupina nadzira eksperimentiranja fotografiranja zvezd ob dnevni svetlobi. Mnogo denarja davkoplačevalcev se je vrglo proč s tem, da se je preiskavalo, kakšna krogla za golf ima večjo odporno silo; ali raskava ali gladka, in ktera teh krogel bo dalje zletela. Kajne, zelo važna stvar!

Kako je pravilno izpirati ostrigo in kako pocukrati citrono, sta dva nadaljna važna eksperimenta, s katerima se bavijo ljudje, ki jih plačujejo naši dvkoplačevalci.

Nadalje se eksperimentira, — seveda z ljudskim denarjem, ali bi se ne moglo narediti iz žaganja primerne hrane za živino. — Če bi ta eksperiment uspel, bi to pomenilo milijone zaslužka za lastnike gozdov in parnih žag, toda ubogi delavci Združenih držav so tisti, ki plačujejo ta dragi eksperiment, ne pa posestniki gozdov in žag, ki imajo pri tem edini interes!

Naša vlada naravnost pregrešno razsiplje ljudski denar. Že pred vojno sta legislatura in kon-

(Nadaljevanje na 9. strani)

JUGOSLOVANSKA PEVSKA ZVEZA

DRUGI KONCERT JUGOSLOVANSKIH PEVSKIH DRUŠTEV
V CLEVELAND, O. SEPT. 2-3 - 1917

PHOTO MADE BY J.S. HIGGINS

Na drugem koncertu Zveze jugoslovanskih pevskih društev v Cleveland, O., leta 1917, je bilo navzočih nad 300 pevk in pevcev. Zastopana so bila društva: Bled, Conemaugh, Pa., Rodoljub, Johnstown, Pa., Edinost, Zvon in Soča, Cleveland, O., Slavec in Domovina, New York, N. Y., Liublanski Vrh, Detroit Mich. in Zvon, Forest City, Pa.

Pevska društva

Pred leti sem se mnogokrat oglašal v raznih časopisih glede petja, zadnje čase pa sem nekoliko utihnil, deloma vsled prevelike zaposlenosti, deloma pa tudi zaradi tega, ker sem opazil, da je na pevskem polju v našem narodu navdušenje za petje prenehalo. — Vzemimo samo Cleveland, O. Koliko društev je bilo tam in kako so bila močna. Večinoma so po kratkem življenju zaspala ali pa so se v članstvu tako zelo skrčila, da ne prihajajo več v poštev. In to velja tudi za pevska društva po drugih naselbinah. Vzrokov za take pojave imamo več, in jih ne bom našteval. Povdariti hočem samo to, da je poglavitni vzrok, da naša pevska društva ne uspevajo, iskati v občinstvu, ki navadno ni naklonjeno pevskim društvom in jih zadoščno ne podpira.

Resnica pa je, da je ravno pevsko društvo v vsaki naselbini neobhodno potrebno.

Star pregovor pravi: Kdor ne ljubi petja, nima blagih misli. — Zato se opaža vsepovsod, da je oni narod najnaprednejši in na najvišji stopinji izobrazbe, ki goji petje.

Splošno je znano, da Amerikanci niso pevci, priznati pa se jim mora, da zelo cenijo in ljubijo lepo petje, kar je razvidno že iz tega, da so v ameriških operah nastavljene najboljše evropske pevske moči z velikanskimi plačami. Kako veliko važnost polagajo Amerikanci posebno na petje, je razvidno tudi iz tega, da se je v New Yorku sestavil odbor, sestojec iz mnogih milijonarjev in najboljših opernih in koncertnih dirigentov ter si postavil nalogo s pevsкими društvi tujih narodov Amerikance privesiti do tega, da tudi sami vstanove svoja pevska društva. Razposlana so bila vabila na vsa newyorška pevska društva tujih narodov na sestanek, kjer je bil razložen obširen program, po katerem se prične z 21. aprilom velika mednarodna tekma pevskih društev, katerim se bodo razdelile dragocene nagrade po njih zaslugah.

Za to leto je ta program omejen samo na mesto New York ter se je priglasilo 35 društev na sodelovanje, med temi tudi dvoje slovenskih društev, namreč Slavec in Domovina, ki nastopita skupno s hrvatskim pevskim društvom Gaj. To bo velika manifestacija tujejezičnih pevskih društev in prvič v Ameriki v tolikem obsegu. Po zgledu mesta New York se bodo take tekme mogoče že prihodnje leto prirejale tudi po drugih mestih Združenih držav.

To n iza nas majhna čast, da smo naseljenci bili poklicani v to, da učimo Amerikance, kako je treba peti. Ideja je velika in v doglednem času bodo po vseh mestih velike Unije ustanovljena ameriška (angleška) pevska društva po naši zaslugi.

To sem omenil zaradi tega, da tudi naši ljudje uvidijo, kako cenijo Amerikanec petje in kako si prizadeva upeljati to najlepšo vseh umetnosti med svoj lastni narod.

Mi pa, Slovenci, ki smo že od mladih nog navajeni peti, bi morali polagati veliko važnost na to, da ta svoj naravni dar gojimo in izpopolnjujemo ter širimo lepo petje.

Naj mi bo še dovoljeno izpregovoriti nekaj besed o Jugoslovanski pevski zvezi, ki je bila vstanovljena leta 1916 in je priredila pet velikih koncertov v Johnstown, Pa., Cleveland, O., New York, N. Y., Forest City, Pa., in Youngstown, O. Ako bi k temu še pridjali zadnji koncert v Pittsburghu, Pa., leta 1921, katerega nekateri ne priznavajo zvezni koncert, bi jih bilo 6.

Da so ti koncerti izostali, je bila poglavitni vzrok kriza v ameriški industriji po vojni. Milijone delavcev je tedaj iblo skoraj dve leti brez dela, kar je zelo škodilo opevskim društvom, kajti ako ni zasluzka, tudi pevci društev ne morejo vzdrževati. Zadnje leto so se delavske razmere zopet izboljšale in sedaj je zopet prilika, da se zvezni koncerti zopet obnove.

Na tem mestu vabim slovenska pevska društva, da o tem razmotrivajo, ako so pri volji udeležiti se velikega koncerta ter naj mi poročajo naspodaj označeni naslov.

Dasí je bil tak koncert leta 1921 v Pittsburghu, se mi navzlic te-

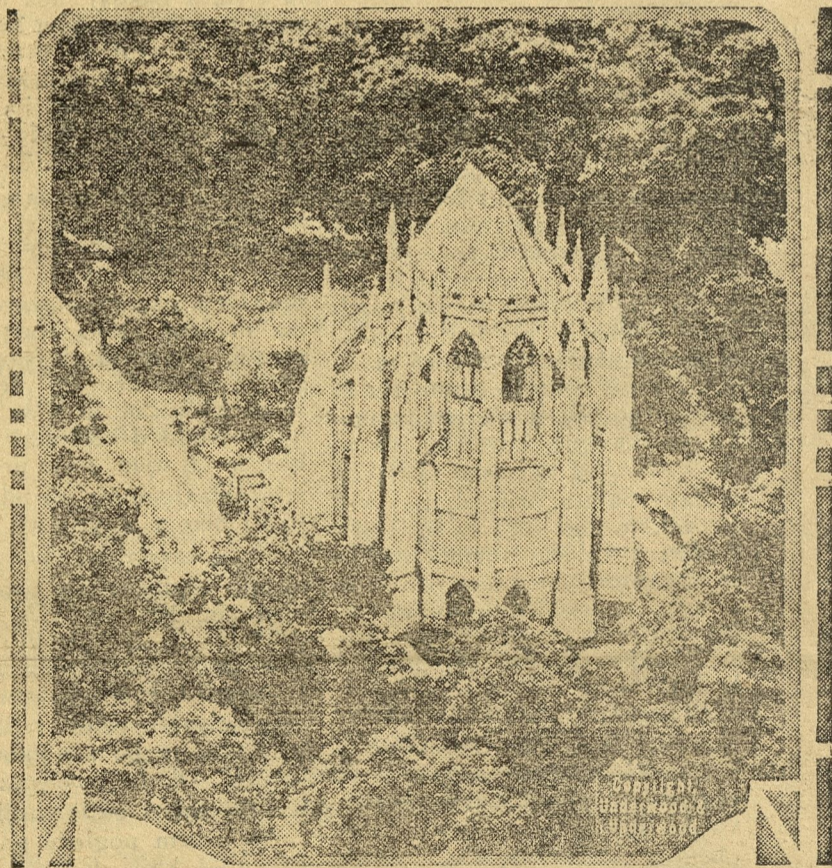
mu zdi primerno, da se tudi letos in sicer na Labor Day 1. septembra priredi koncert v Pittsburghu in sicer zaradi tega, ker je v mestu samem in posebno se v okolici mnogo jugoslovanskega življa. Seveda je to odvisno od tega, ako so pittsburska pevska društva s tem zadovoljna in ako hočejo prevzeti veliko nalogo za priprave za tak koncert.

V nekaj dneh se bom tudi pismeno obrnil na društva v tem pogledu. Ker pa je mogoče, da je kje kako društvo, ki bi rado sodelovalo z nami, pa za njega naslov ne vem, bi prosil, da se mi javi in naznani naslov.

S pevskim pozdravom!

Ignacij Hudé,
261 E. 10th Street,
New York City.

ZADNJE POČIVALIŠČE VELIKEGA AMERIKANCA.

Na sliki je videti Narodno katedralo v Washingtonu, kjer počiva v posebni grobnici truplo velikega Amerikanca, bivšega predsednika Wilsona. Katedrala je zgrajena na prijaznem griču nad Washingtonom, odkoder je lep razgled na zvezno glavno mesto.

Baletna šola za otroke.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani otvori baletno šolo za otroke, in sicer iz razloga, ker rabi pri nekaterih predstavah ples otrok, deloma pa, da si vzgoji potrebni in sposobni nara-

ščaj za operni balet. Šolo bo vodil priznani strokovnjak baletni mojster Aleksander Trobiš ter bo v njej poučeval vse, od potrebnega ritmičnega početka in priprostega plesa do popolne izobrazbe za oder.

Dr. M. J. Pleše
zobozdravnik

ordinira

242 East 72nd Street
New York City
ob ponedeljkih in petkih
Tel. Rhineland 2065

2399 Silver Street
Ridgewood
Brooklyn, N. Y.
Tel. Fvergreen 1445

„Domovina“

Letos v januarju je proslavilo slovensko pevsko in dramatično društvo Domovina v New Yorku petnajstletnico svojega obstanka.

Petnajst let neumornega in nesebičnega kulturnega dela za prosvetni narodov blagor!

Da je Domovina eno najgiblnejših kulturnih društev, tega ne zanika nihče, kdor pozna delovanje tega društva. Saj ne preteče noben mesec, da ne bi njeni pridni člani priredili sloven. javnosti v New Yorku te ali one pevske in dramatične prireditve, včasih celo po dve na mesec! — In pri tem je treba vpoštevati, da so igralci diletantje in ne igralci po poklicu, ki si morajo z različnim delom služiti svoj vsakdanji kruh. Preostaja jim torej prav malo prostega časa za učenje vlog i za vaje, ne manjka jim pa pridnosti in veselja do kulturnega dela. Društvo ima med svojim članstvom nekaj ta-

ko izbornih diletantskih moči, da b idelale čast tudi večjemu odru. —

Pevsko društvo Domovina je bilo ustanovljeno dne 3. novembra 1908 v Brooklynu. Osamljeni in daleč od svoje slovenske domovine, so začutili nekateri slovenski rodoljubi in ljubitelji naše pesmi v New Yorku potrebo po društvu, ki bi gojilo in pospeševalo v slovenski koloniji domačo besedo, slovensko pesem in našo dramatiko, ki je tukaj — na tujih tleh, kjer smo tuji med tuji — vse večje cene in vrednosti kakor v domovini.

Zasluženi naš pevec, Mr. Ivan Adamič, sedanji avditor in glavni knjigovodja v eni največjih newyorških pivovarn, je zbral okoli sebe nekaj za slovensko pesem in narodno stvar navdušenih mož ki so dne 3. novemb. 1908 postavili temelj današnji tdni in zasluženi Domovini. — Ustanovniki

društva so bili sledeči gg.: Ivan Adamič, Štefan Erhatic, Jurij Slatič, Ludovik Podgornik, Vincenc Riedl, Peter Vogrič, Josip Pogačnik, Ivan Zupan, Jakob Bauer, Frank Kušar, A. Nachtigal, Ivan Keržman in Al. Erhatic. Prvim predsednikom Domovine je bil izvoljen Mr. Ivan Adamič, ki je bil hkrati tudi njen prvi pevovodja; prvi tajnik tega društva pa je bil Mr. Ivan Zupan, sedanji urednik glasila K. S. K. J. — Društvo je delovalo in imelo svoje vaje sprva v Brooklynu, toda že po enem letu se je preselilo v New York, ker je bila tam večina društvenih članov.

— Od tedaj pa do danes društvo neumorno in nesebično deluje ter goji slovensko dramatiko ter narodno in cerkveno pesem. Sedanji pevovodja društva je znani Slovenec Mr. Ignacij Hudé, gl. pevovodja Jugoslovanske pevske zveze v Ameriki.

PASJI SEMENJ NA FILIPINIH.

Zgornja slika nam predstavlja pse, katere so njih lastniki na Filipinskem otočju privedli na semenj, da jih prodajo ubožnejšim domačinom za hrano. Generalni governer Wood je seveda ukinil in prepovedal enake in podobne semuje ter s tem rešil življenje velikemu številu teh štirinožcev

ŽIVLJENJE BODOČNOSTI.

Aeroplan bližnje bodočnosti bo mogel preleteti 3.000 milj, ne da bi pristal. To dejstvo bo jamčilo za redno zračno službo med

To najnovejše letalo bo imelo Evropo in Ameriko.

zmožnost poleta povprečno 160 milj na uro, kar je potrebno, da bo lahko premagal nasprotne mu vetrove, ki bi sicer povzročali zamude.

Tak aeroplan bo imel napravo za brezžični brzojav, ki bo omogočal pilotu, da bo v neprestanem komunikacijskem stiku z zemljo, in sicer v obsegu 380 milj.

Potovanje ponoči bo prijetno in udobno, posebno v aroplanih, ki bodo zgrajeni nalašč za to. Na takih letalih bodo kuhinje, restavracije, naprave za proizvajanje gorkote ter sanitarne naprave. —

Tak aeroplan bo v desetih letih tako izpopolnjen, da se bodo lahko vršili neprekinjeni poleti med Parizom in New Yorkom ter Buenos Airesom. Polet iz Pariza v New York bi trajal 16 ur, iz Pariza v Buenos Aires pa dva dni in pol.

Na Francoskem bi znašali eksploatacijski stroški takega aeroplana približno 6 frankov na kilometer, pri čemer so že všteti vsi stroški. Potnik z dvesto funti prtljage, bi bil transportiran s povprečno ceno 75 centimov ali pet ameriških centov na miljo.

LOVSKI BLAGOR.

S. W. Oplinger, znani lovec iz Philadelphije, je nedavno ustrelil v Tracy-ju, N. B., velikega črnega lososa ali musa (moose), ki je valed svoje krasne črne dlake jako draga in iskanja žival. Ubiti jelen tehtal 1000 funtov.

Svet se po samih šolah ne poboljša, ako starši doma pravega dna ne položijo.

Dober sosed je velik zaklad, ki se za gotove denarje ne kupi.

Sedem let moraš na enem kraju ostati, ako hočeš ljudi prav spoznati.

KAM GRE DENAR ZA DAVKE

(Nadaljevanje s 4. strani)

gres brezskrbno gospodarila z ljudskim denarjem, toda takrat je dal delavec le tri tedne svojega letnega zaslužka vladi v obliki svojih davkov.

Toda zadnja leta so pričeli naravnost nesramno razsipati ta denar, in davkoplavevalec mora delati polnih osem tednov v letu kakor že prej omenjeno, samo za dohodninski davek.

Res je, da je mezda delavcev sedaj višja, kakor je bila prej, toda stroški prehrane in obstanka so tudi posočili, in sicer v večji meri kot delavska plača.

Ako ste pred devetimi ali desetimi leti zaslužili 20 dolarjev na teden, ste plačali vladi 60 dolarjev, torej zaslužek treh tednov svojeg dela.

Če se je pa sedaj vaša plača podvojila ter zaslužite po \$40 na teden, morate dati vladi svojo plačo osmih tednov, kar znaša \$320 na leto!

Ko ste zaslužili po 20 dolarjev na teden, ste dobili za dolar blaga, ki je bilo res to vsoto vredno. Toda danes morate plačati \$1.64 za stvar, ki bi jo bili dobili pred desetimi leti za en dolar. Z današnjim dolarjem kupite v resnici samo za šestdeset centov blaga, in sicer radi visokega življenjskega standarda, ki je zdaj zavladal.

Ko ste zaslužili po 20 dolarjev na teden, ste dobili 20 pravih in resničnih dolarjev. Sedaj pa, ko zaslužite po štirideset na teden, dobite v resnici 40 šestdesetcentnih dolarjev. Tako je vaša stara plača, ki je znašala 20 dolarjev pomenila 20 resničnih, zdravih dolarjev. Sedanja vaša plača, ki znaša 40 dolarjev, pa je natanko enaka tedanji 24dolarski tedenski plači. Če je bila vaša tedenska plača v zadnjih letih podvojena, in če mislite, da imate sedaj še enkrat toliko, akor ste imeli prej, se zelo motite, kajti v resnici dobite le malo več, nego ste prejimali prej.

ČUDNI GROBOVI.

Mnogo je ljudi, ki so v svojih oporokah določili, kako naj se jih pokoplje, in nekateri med njimi so si izbrali zelo čudne načine pokopa.

Tako je imel čudaške nazore glede svojega pokopa major Bachouse, ki je pred par leti umrl na svojem posestvu v neki angleški vasi. Še za časa svojega življenja si je dal zgraditi v gozdiču mavzolej ali grobnico. — Ta grobnica je imela obliko majhne piramide ter je bila zgrajena iz kamenja. Major je želel, da bi ga pokopali tu notri z mečem ob njegovi strani, kar se je tudi zgodilo. Krsto so postavili pokonci v odprtino, nakar so grobnico zazidali.

Neki plemič iz okraja Cornwall je bil znan kot velik čudak in kot tak je tudi umrl. V svoji oporoki je določil, da morajo njegovo truplo tako obleči, kakor se je imel navado oblačiti, ko je še živel. Nato naj bi posadili njegovo truplo v star naslanjač, postavili predenj mizo s steklenicami, kozarci, pipami in tobakom. Njegovi želji se je ustreglo in v takem položaju so ga po smrti zazidali v stolpič, ki ga je dal v ta namen zgraditi na svojem vrtu.

V nasprotju z obema tema, ki sta hotela vsekakor svoj spomin ohraniti še dolgo med ljudmi, pa je neki drugi človek, ki je umrl šele pred par leti, želel, da se izbrši vsako sled, ki bi vodila k njegovemu grobu. Pokopati se je dal na veliki njivi, in sicer štiri metre globoko, takoj po pokopu pa so morali preorati celo njivo, tako da ne bi nič ne izdajalo, kje je njegovo zadnje počivališče.

Pomorski kapitan Manini je želel biti pokopan na morskem obrežju in njegovi želji se je ugodilo. Pokopali so ga v obrežni pesek, kjer pa ni dolgo počival. Že po osmih tednih je opazila namreč neka holandska ladja krsto z njegovim truplom ploviti po morju. Ladja je krsto pripeljala v pristanišče, nakar so ga pokopali na navadnem pokopališču.

Poseben čudak je bil tudi dr. Halken, zdravnik, ki je nedavno umrl v Normandiji. Ta je v svoji oporoki zahteval, naj ga pokopljejo z njegovo posteljo vred ležečega v blazinah in pokritega s pogrinjali. Ker niso imele oblasti ničesar proti temu, so izkopali velik grob ter ga položili vanj s posteljo vred, uprav tako kakor je umrl.

Kakor izpričavajo cerkvene knjige neke italijanske vaške župnije, so tam dne 20. maja l. 1736 pogreznili v morje truplo nekega gotovega Baldonija. — Umrl ni živel s svojo ženo baš v najboljših odnosjih, in ker mu je slednja nekdanj tekem prepira rekla, da bo z veseljem plesala na njegovem grobu, je zato določil tak pokop, da bi s tem ženo pripravil ob njeno veselje.

Clement Spilman iz Nottinghama v Angliji si je izvolil kot svoje zadnje počivališče kamniti steber v cerkvi, v katero je za svojega življenja običajno zahajal.

Njegov otruplo so postavili v steber v pokončnem položaju, ter odprtino zazidali.

REKLAMA ZA COOLIDGE-A.

Na sliki je videti nekega pristaša sedanjega ameriškega predsednika, ki drži v rokah pahljačo, kakršnih se bodo posluževali republikanci pri prihodnji konvenciji v kampanjske svrhe.

MATERAM.

Dijeti ali prehrani otroka je posvečati veliko skrb. Predvsem se ravnaj po sledečih pravilih:

1. Daj otrokom jesti vsak dan ob določeni uri. S tem boš privadila otroka na red. Med obedom ne dajaj otrokom sladkarij, ne bo jim pa škodila mala količina istih po obedu.
2. Otrokom dajaj vedno dosti vode, kajti voda čisti organski sistem otrok in odrastlih ljudi.
3. Nikar ne sili otroka jesti, če ni lačen. Taka posili zaužita jed povzročja zaprtje.
4. Skrbeti je, da bo veselo in zabavno okoli otrok, kadar jedo. Nikar ne kregaj otrok, kadar jedo. Glej tudi, da bodo jedila zauživali počasi.
5. Skrbi tudi, da si otrok pred vsakim obedom umije obraz in roke. Z umazaniam obrazom ali rokami priti k obedu, ni niti dostojno, niti higijenično, ker se drže prstov vsakovrstni bacili, ki se nabirajo na stvareh, katerih se dotika otrok. Ne pozabi, da so zdravniki dognali, da je mleko najvažnejša in najboljša hrana rastočemu ot-

troku. Nobena druga hrana ne more popolnoma nadomestiti mleka. Zdravniški strokovnjaki pravijo, da bi moral popiti otrok, ki je presegel peto leto svoje starosti, vsaj tri čaše mleka na dan.

Dajati otrokom mrzlo mleko, ni priporočljivo, zlasti pa ga segrej ob mrzlih dnevih. Razvijajočemu se otroku ne dajaj nikoli čaja ali kave.

Ako skrbiš, da ima otrok dovolj mleka in vsaj eno jajce na dan, tedaj tak otrok ne potrebuje mnogo mesne hrane.

Če nočeš dajati otroku mesa, kar je tudi boljše, ga hrani takole: najmanj kvart mleka na dan grahova ali fižolova juha, špinaca, zelenjava, oatmeal in sadje. Ne pozabi, da vsebujeta zelenjava in sadje mnogo železa in da popolnoma nadomestita meso.

Strokovnjaki trde, da so kruh in drugi produkti iz žita in moke zelo potrebni kot otrokova hrana in da bi morali tvoriti vsaj tretjino otrokove prehrane.

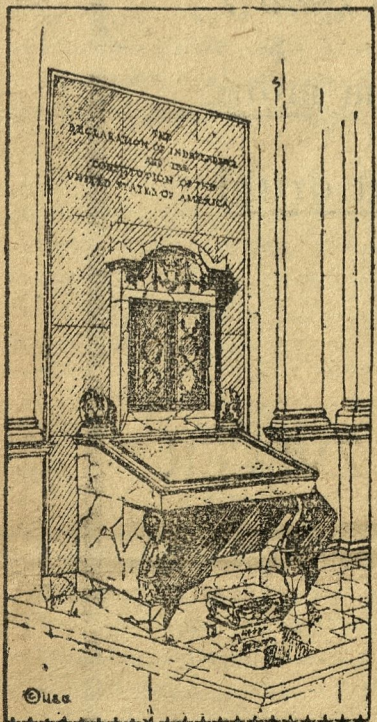
Ukaz od vekomaj.

— V potu obraza boš jedel svoj kruh. — To je neizpremenljiv zakon narave. Ženi je bilo odrejeno, v bolečinah oditi, a možu — delati. Žena se ne more orestiti svoje usode. Če vzame dete, ki ga ni rodila, za svoje, bo vzlil temu ostalo to dete tuje in ona ne bo deležna materinskega veselja. Isto velja o moškem delu. Ako mož je kruh, ki ga ni pridela, ne postane deležen tistega avesta, ki izvira iz dela.

Dve težki železniški nesreči.

Rudniškega paznika Jerneja Vavken v Kočevju je dne 1. februarja povozila lokomotiva. — Stroj mu je šel čez trebuh. Težko poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. — Nesrečnež je star 77 let. — Dne 2. februarja pa je bil od lokomotive pvožen 45 letni delavec Jernej Kožuh iz Goričanov pri Medvodah. Dobil je težke poškodbe in je bil prepeljan v bolnico.

NOVA NARODNA SHRAMBA.

Slika nam predstavlja novo narodno shrambo v Washingtonu, kjer bodo shranjeni važni dokumenti Združenih držav, namreč Ameriške ustava in Izjava ali proglas ameriške neodvisnosti. Načrte je izvršil arhitekt Francis Bacon, ki je naredil tudi načrt za Lincolnov spomenik.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Tem potom naznanjam rojakom v Brooklynu in New Yorku, da sem prevzel znano dvorano in gostilno ter kegljišče

GROVE HALL

1818 — 20 Grove St., Brooklyn, N. Y.

blizu Seneca Ave.

To dvorano nudim za veselice, seje, svatbe in druge sestanke.

Dalje priporočam svoje

kegljišče

našim kegljačem, kakor tudi klubom in društvom pod ugodnimi pogoji.

A. PERSICH

lastnik.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Piše Mrs. L. Zakrajšek.

Pod gornjim naslovom bomo priobčevali gospodinske stvari in nasvete našim gospodinjam, katere nam bo dajala iz prijaznosti Mrs. L. Zakrajšek. — Mrs. Zakrajšek je želela, da se ne da njenega imena v javnost, a uredništvo je smatralo za potrebno, da se priobči njeno ime, in sicer zato, ker le tedaj se bodo naše gospodinjje z zaupanjem obračale na naš list za pojasnila in nasvete, ako bodo prepričane, da imajo opravka z izkušeno gospodinjo, ki natančno pozna položaj, v katerem se nahaja naša delavska žena in gospodinja. — Zato Mrs. Zakrajšek tudi želi, da bi se naše slovenske gospodinjje zaupno obračale nanjo ter ji pisale za morebitna pojasnila o stvareh, ki jim niso popolnoma jasne.

One ki imajo Kuharsko knjigo in kake stvari v njej ne razumejo, ali ako se jim, ranajoč se po Kuhinjski knjigi, kaka jed ne posreči, naj vprašajo za natančnejša navodila, s katerimi jim bo Mrs. Zakrajšek drage volje postregla.

Obratno pa ona želi, da ji tudi naše gospodinjje sporoče svoje misli in nasvete, ker le na ta način bi se dal izpopolniti ta gospodinjski predal. Nihče na svetu ni vseveden, nasprotno pa pravi pregovor, da vsi ljudje vse vedo, Mrs. Zakrajšek dobro ve, da jih je med slovenskimi gospodinjami mnogo, ki bi s svojimi izkušnjami in nasveti lahko veliko pripomogle k informativni izpopolnitvi te kolone, če bi ji pošiljale svoje nasvete, ki so si jih pridobile z izkušnjami v lastnem gospodinjstvu.

Glede vseh stvari, ki se tičejo gospodinjstva, naj torej naše gospodinjje z zaupanjem pišejo na Mrs. L. Zakrajšek, c/o 'Naš Dom', 261 East 10th St. New York, N. Y.

Snaga v gospodinjstvu.

Dobra gospodinja naj bi skrbela v kuhinji in v svojem stanovanju sploh predvsem za snago. Snaga — tako v gospodinjstvu, kakor tudi osebna, telesna čistost — je podlaga splošnemu človeškemu zdravju. Zato naj vsaka gospodinja gleda vedno na to, da bo njeno stanovanje vsikdar v takem stanju, da je ne bo sram pred tujcem ali domačinom, ki bi nenadoma in nepričakovano vstopil, ker to je mučno za obe strani, kar mi bo vsaka gospodinja rada priznala. Tako se čestokrat dogaja po naših hišah, da stopi v stanovanje obisovalec, a tam je vse v neredu in navlaki; gospodinja se prične v zadregi opravičevati ter brisati stol, da ne bi človek sedel morda na prah ali drugo nesnago, ki je na njem. Zato pomni: Ko prezračiš zjutraj sobe, pometi in pobriši prah takoj, ne pa šele tedaj, ko ponudiš obiskovalcu ali gostu stol.

V kuhinji naj vladata — snaga in red! Posodo, ki je več ne rabiš, pomij in pobriši takoj, da ti ne bo v napotje ter jo spravi na svoje mesto. Kuhinjska miza naj bo vedno poribana in čista in skrbi tudi, da ne bo na njej nepotrebne navlake. Istotako je tudi velike važnosti, da je vedno snažen lijak, v katerem pomivaš kuhinjsko posodo.

Mnogokrat se sliši naše gospodinjje opravičevati se, češ: — Pri nas ni sicer vse tako čisto, kakor bi moralo biti, ali za nas je že dobro; saj nismo milijonarji! — Ta izgovor je piškav in brez cene! Ravno tako je lahko snažna hiša preprostega delavca, kakor dom milijonarja. — Snaga je najcenejša stvar na svetu. Voda je na razpolago vsakemu, tudi onemu, ki ni milijonar! Priprostost in snažnost sta dve poglavitni stvari vsake pametne gospodinjje, in sicer tako pri gospodinjstvu, kakor pri obleki.

Večina naših domov v Ameriki ima svoja moderna kopališča in umivalnice, kjer pa teh ni, naj se domačini umivajo v posebni skledi, nikdar pa ne v kuhinjskem lijaku, ker to ni priporočljivo ne iz stališča higijene, ne iz stališča snage in okusa. Tako naj ima tudi vsak član družine svojo brisačo, katero naj po uporabi obesi v svoji spalnici. — Oglejmo si, glavnik in brisača ne spadajo nikakor in pod nobenim pogojem v kuhinjo! Kuhinja boji to, kar je: kuhinja in ne umivalnica!

Tu sem torej podala par svojih misli po katerih se tudi sama ravnam. V prihodnjih člankih bom razpravljala med drugim tudi o kuhi ter o splošnem gospodinjstvu. — Koncem današnjega razmotrivanja opozarjam še enkrat slovenske gospodinjje da mi pišejo glede vsega, česar ne razumajo ter da mi istotako šopljajo svoje nasvete.

NEGOVANJE ŽENSKIH LAS.

Kako lepi so bili nekdanj lasje te ali one ženske! Potem pa so začeli počasi izpadati, izgubljali so svoj sijaj ter omrtvili ter se povესili na čelo v ohlapnih, redkih in gladkih strenah. — Toda vsaka ženska bi temu lahko odpomogla, če bi se le nekoliko brigala za negovanje svoje glave in svojih las.

Samo deset minut na dan naj posveti negovanju svoje glave in svojih las, pa bodo njeni lasje ostali bujni in močni, če ni vrok morda kak poseben organski nedotsatek v lobanji. Če se zanevari lasje in če se jim ne posveti dovolj oskrbe in pažnje, je potem težko doseči zopet bujno rast.

Zato bi morala vsaka ženska vedeti, da potrebujemo njeni lasje prav tako negovanja in snaženja, kakor njeni zobje, ki si jih vsak dan redno umiva. No-

vena žena naj ne reče in se ne izgovarja, da nima časa! Vsaka naj si določi gotov čas za česanje in krtačenje svojih las ter masiranje lasne kože, kakor si mora določiti in vzeti čas za kuhanje, pospravljanje, za svoje otroke in drugo. Vsaka žena pa naj tudi ve, da bo možu veliko ljubše, če bo videl, ko pride z dela, svojo ženo snažno in lepo počesano, kakor pa da ga sprejme razkuštrana in oblečena, da vse visi od nje. Mnogo je žena, ki se prej, kot deklice, lepo oblačijo in lišpajo, čim pa se omože, pa se ne brigajo več za svojo unanost, češ, da je za moža vse dobro. Toda to je velika napaka, koje posledice morajo občutiti baš one same. Mož prične zahajati drugam ter si iskati družbe, večsah moške, časih ženske, ki mu bolj prija nego družba, ki mu jo more nuditi njegova razkuštrana in nesnažna žena.

Lepi in bujni lasje so absolutno opotrebni k splošni lepoti človeka. Res je, da niso vsi lasje krasni, toda vendar so lepi, če so umiti, svetli in lepo počesani.

Lase, odnosno kožo glave je treba predvsem masirati. Predno pričneš masirati glavo, glej, da bodo tvoji nohti snažni in na kratko pristrizeni, da ne ranijo kože. Najprvo naj se rabi za masiranje dobro hladilno in voljno mazilo (nekoliko vazelina ali podobno). Deni nekoliko tega mazila na dlan leve roke,

razdeli lase v preče ter si s koncem prstov desne roke vdrgni to mazilo v kožo. Nato prični z masiranjem. Pri tem pazi, da ne boš trgala in pulila las. Masiraš lahko kar preko las, ali jih pa tudi lahko razredčiš s tem, da delaš preče ter masiraš kožo. Masiraj in lahno riblji z vsemi prsti na obeh rokah, in kmalu se bodo pojavili prijetni občutki oživiljene cirkulacije krvi. Poleg tega pa ima masiranje glave tudi to dobro lastnost, da po masaži v največ slučajih preneha takoj glavobol, če te je prej mučil.

Ko si zmasirala glavo in lase, vzemi krtačo za lase ter jih narahlo skrtači. Pri tem pazi, da si ne raniš kože, ker v tem slučaju se naredi na ranjenih mestih male grunte. Prenehaj pa s krtačenjem takoj, čim čutiš, da se je razbolela koža.

Ne izgubi poguma, če vidiš, da niso po prvem ali drugem masiranju tvoji lasje nič boljši in nič lepši. Le s takim masiranjem boš dosegla spet bujno rast svojih las. Odloči si vsak dan deset minut za negovanje in masiranje svojih las. Ne odlašaj z začetkom, temveč prični takoj.

Vse, kar rabiš za začetek, je do bra krtača za lase. Glej tudi, da bosta pred uporabo krtača in glavnik vedno čista, zato ju umij v mlačni vodi, v katero si zli-la malo žličico amonije. Lase si osuši vedno na solncu.

-- Josephine Murn --

VELIKA ZALOGA ženskih

in otroških oblek. Ima zvezo z

največjimi trgovinami in more

prodajati ceneje kot drugi

trgovci.

ODPRTO od 6 do 9 ZVEČER

42 Halleck Avenue,

∴

RIDGEWOOD, L. C.

Telefon: Evergreen 6566

MOJI DOŽIVLJAJI V TIBETU

Spisal Sven Hedin, slavni raziskovalec nepoznanih delov sveta
Prevel — A. Š.

Čitatelje izrecno opozarjamo na to potopisno črtico, ki jo je napisal slavni Sven Hedin raziskovalec nepoznanih delov sveta. Čitatelji mu bodo v duhu sledili v nepoznane pokrajine prostranega Tibeta, te skrivnostne zemlje, ki je še dandanes Evropejcem prav malo znana. Po nepopisnih mukah in nevarnostih, ki so prežale nanj vsepovsod, je ta slavni junak znanosti in vede prodril, večkrat preoblečen, da bi ostal nepoznan, v osrčje Tibeta, kjer so se razkrila njegovim očem čuda tega nepoznanega orijentalnega sveta. Videl je tam zazidane menihe, obiskal tibetanskega 'papeža' Tasi-Lamo, prišel v stik z roparji in banditi, dokler se ni končno po takisto velikih nevarnostih in mukah zopet vrnil v domovino. — To delo slavnega raziskovalca je prevedeno na vse svetovne jezike, in sedaj nudi tudi 'Naš Dom' našim čitateljem in čitateljicam korekten in pravičen slovenski prevod. — Ured.

V hribih.

Bilo je v prvih dneh avgusta leta 1906, ko je stopil s prijaznim pozdravom "Salam sahib" v mojo sobo velik črtnoploščev.

— Mir s teboj! — sem odvrnil — Malo si se izpremenil, Muhamed Iza, v vseh teh letih, odkar sva se zadnjič videla v Kasgarju. Ali si me pri volji spremljati na mojem dveletnem potovanju preko gora? Če se odločiš in privoliš, boš vodja moje karavane.

— Ničesar si bolj ne želim, kakor sprejeti službo pri vas. Toda vendar bi rad vedel, kam bo šla ta pot.

— Potovati nameravam v vzhodni Turkestan; kam bomo šli potem, boš pa izvedel, ko bomo imeli zadnje vasi za seboj.

— Ali že zaradi predpriprav bi moral kaj natančnejšega vedeti.

— Preskrbeti moraš za tri mesece provijanta, kajti mogoče je, da v vsem tem času ne bomo zadeli na ljudi.

— Potem bo šla naša pot gotovo proti Tibetu, — to je deželi, ki jo poznam tako natančno, kakor svoje lastno dvorišče.

— Pripravi torej vse potrebno za tri mesece. Kupi približno šestdeset konj ter pripravi opremo za mojo karavano. Kaj misliš, koliko ljudi bi potreboval pri tej karavani?

— Petindvajset mož, gospod.

— Dobro. Ampak izberi same zanesljive ljudi. V desetih dneh mora biti vse pripravljeno za odhod.

— Zanesite se name, gospod.

Ta pogovor se je vršil v Lehu, glavnem mestu province Ladak pet kilometrov severno od desnega brega reke Indus. Nekdaj tibetanska provinca, je imel Ladak pozneje sojega lastnega kralja, čigar krasni grad še danes stoji na vzvišenem mestu nad mestecem Leh. Sedaj spada Ladak pod indobritsko provinco Pandšab.

Jaz sem imel za seboj že precej nevarno in dogodkov polno potovanje, katero sem dovršil pred desetimi meseci. Takrat sem odpotoval iz Trapezunta, ob obali Črnega morja, v Teheran ter od tam s karavano in velblodi preko Perzije v Belutšistan in Indijo.

Cilj mojega potovanja je bil zopet Tibet, kajti želel sem izpolniti svoje znanje z izkušnjami v Tibetu. Toda angleška vlada mi je strogo prepovedala vhod v Tibet iz katerekoli točke na idijski meji. Preostajala mi je torej samo še pot proti severu in preko iztočnega Turkeстана. Za to sem potreboval samo kitajskega potnega lista, katerega sem brez težave dobil v Lehu. Odločil sem se torej za to pot. Ako se mi posreči, da pridem srečno in neopažen skozi obmejne straže, tedaj bi se mi bilo prav lahko izgubiti v neobljudenih pokrajinah severnega Tibeta, od tam bi pa lahko vsem angleškim prepovedim nakljub dosegel svoj prvotno nameravani cilj. —

Tak je bil moj potovalni načrt, ko sem poveril Muhamed Izi v Lehu vodstvo moje karavane. In res: natančno v desetih dneh je bilo pripravljenih 58 konj, 36 mezgov in muš in 25 služabnikov. — Muhamed Iza je bil v vsem Ladaku poznan, večkrat preizkušen, zanesljiv vodnik karavan, ki je že prehodil pot iz Pekinga do Kaspiskega morja. Res, bil je zelo strog napram svojim podrejenim in lenuhov ni trpel, toda v urah sile in potrebe ni znal nihče tako osrčiti svojih ljudi, kakor baš on. Tekom potovanja je robantil in komandiral kakor kak maršal, ko pa je zaplapolal zvečer taboriščni ogenj, ga ni bilo boljšega in zabavnejšega pripovedovalca roparskih povesti od njega. Seve, ne bom trdil, da je bilo vse, kar je pripovedoval, do pičice resnično, toda gotovo je, da je ta človek čudovito veliko doživel, kajti v nekako tridesetih letih je prepotoval vzdolž in počez že vso centralno Azijo, bil je navzoč, ko je bil dne 5. junija 1894., umorjen francoski raziskovalec Dutreuil de Rhins, ko se je nahajal na potovanju skozi Tibet, udeležil se je v letih 1903—4 angleškega pohoda v Lhaso ter je gladko govoril več azijskih jezikov, med temi tudi tibetsčino. Po telesni moči mu ni bil nihče enak, in ker je bil poleg vsega tega tudi zanesljiv in šaljiv, si nisem mogel želeči boljšega vodnika.

Od 25 ljudi, ki jih je najel za mojo kaavano, je bilo osem mohamedancev in 17 budhistov. K tem je treba prišteti še dva Hindu- stanca (Radsputa), enega protestanta, mojega tajnika Aleksandra Robert, ki je bil pol Evropejec in po Hinduu, in katoličana Manu-

ela, ki je bil pravi Hindu iz Madrasa. Te štiri sem jaz sam privedel iz Srinagara. Najstarejši v naši družbi je bil Guffau, kateremu je bilo že 62 let in ki je neprestano nosil s seboj svoj mrtvaški prt, da bi imel — kakor je rekel — vsaj dostojen pogreb. Za tem je bil najstarejši Sukur Ali, poštenjak, ki sem ga poznal že več let; najmlajši pa je bil 22-letni Abdul. Povprečna starost mojih ljudi je znašala 33 let. Enajst jih je bilo iz Leha, ostali pa iz raznih vasi okraja Ladak. Med njimi je bil samo en inozemec, Gurkha Rub Das, od meje Nepala, miren in zanesljiv mož, ki je imel pa to nesrečo, da ni imel nosu; pri nekem pretepu v Lhasi mu ga je namreč njegov nasprotnik odgriznil. Nato se nam je pridružil še Tsering, brat Muhameda Ize; ta naj bi opravljil službo kuharja.

Pri opremi karavane mi je storil velike in neprecenljive zasluge Gulam Rasul, trgovec v Lehu. Na dvorišču pred mojim stanovanjem so se kupičile velike zaloge vreč, v katerih je bila riževa in prazena moka, čaj, konzerve, sladkor, kakor tudi koruza in oves za živali. K temu so prišla še sedla, šotori, odeje, vrvi, podkve in žebli, škafi in neštivilno drugih potrebnih stvari. Da bi olajšal konjem prve tedne njihovih naporov, sem najel še trideset konj in sedem jakov (tibetanskih volov) kakor tudi njihove vodnike, ki naj bi nas spremljali mesec dni, nakar naj bi se vrnili.

Pred mojo sobo so zvončkali zvončki mezgov ali muš, ki so se kot prvi oddelek pripravljale na pot pod vodstvom Sona Tseringsa. Temu oddelku je sledil Muhamed Iza z glavno karavano, in dne 14. avgusta 1906 sem tudi jaz zasedel svojega belca ter odjezdil skozi mestna vrata v odprto deželo. Kmalu sem imel mestece Leh daleč za seboj. Levo od mene so se dvigale kvišku visoke pečine, na desni strani je bilo videti strugo reke Indus.

Pri gozdiču ob znojju samostana Tikse sem zadel na svoje ljudi, ki so že imeli postavljene šotore. Tu je čakal Muhamed Iza z živalmi, ki so bile privezane v dolgi vrsti. Pod nebom so jadrati temni oblaki, in pod noč je pričel padati dež na prvo taborišče našega potovanja. Kmalu je ležalo vse v globokem spanju; samo nočna straža je uela, da bi isi odgnala spanec.

Že naslednjega dne smo krenili od reke ter zavili na pot, ki pelje k pasu Tšang La. Na vrhu tega pasu, 5360 metrov nad morsk gladino (550 metrov višje kot je visoka gora Mont Blanc!) je stal visok kup kamenja. Zunanje stene te "piramide" so bile okrašene z lobanjami jakov in antilop, skozi katere je tulil veter svojo zloveščo pesem. Gorké doline okoli Leha so ležale za nami in že nas je obdajala popolna zima, kar pa je bilo samo nekaj predokus tibetske zime, kateri smo šli nasproti.

S tega pasu smo se napotili na drugi strani zopet dol v globine dolin. Tukajšnje vasi so bile že manjše, prebivalstvo bolj redko. — V eni zadnjih vasi smo kupili trideset ovac, kot živ provijant, v drugi vasi deset koz, da bi imeli mleko pri jutranjem in večernemčaju, in končno še dva velika psa-čuvaja. Poleg teh smo imeli še troje malih psičkov, katere smo pobrali na ulicah v Srinagaru; eden od teh, rjava psica Puppy, je bila poldrugo leto moja spremljevalka, in takisto moj jezdni konj, majhen Ladaka-belec.

(Dalje prihodnjič)

ANTHONY BIRK

PAINTER AND DECORATOR

Izvršuje vsa slikarska dela znotraj in zunaj. Zmerne cene.

359 Grove St. Ridgewood, L. I.

Telefon: Evergreen 5506

TISKARNA

NAŠ DOM

261 E. 10th St. New York, N. Y.

Izvršuje vse društvene, trgovske in druge tiskovine po nizkih cenah. Vprašajte za cene pri nas, predno ste oddali delo drugam.

Zanimivosti iz preteklih in sedanjih dni

ŽENINI, KI SO POZABILI NA SVOJE POROKE.

Alexis pripoveduje v svojih spominskih zgodbah o nekem človeku, ki je bil velik ljubitelj knjig ter je na potu po svojo nevesto, katero je imel peljati pred oltar, zašel v neko knjigarno, kjer so bile nakupičene stare knjige. — Tamkaj je našel tako interesantna stara dela, da je ostal ves dan tam ter popolnoma pozabil na svoje ženitovanje. Svatje so bili seveda razburjeni, nevesta obupana.

Dočim se še ni slišalo, da bi nevesta pozabila na svojo poroko, niso slučajni, ko moški pozabijo nanjo, nikakor redki: — K temu spada tudi slavni igralec J. Kember. Po poroki je moral oditi takoj v gledališče, kjer je moral nastopiti, ker za dotično vlogo ni bilo mogoče dobiti namestnika. Njegova vloga ga je tako prevzela, da je popolnoma pozabil, da je oženjen in se je po predstavi ves v igro zamišljen vrnil v svoje samsko stanovanje. Nevesta in svatje pa se medtem čakali nanj v njegovem novem stanovanju, in ker ga le ni bilo, so ga šli trije njegovi prijatelji iskat. Dolgo so trkali na vrata njegovega samskega stanovanja dokler se ni končno igralec pojavil ob oknu ter zaklical: — Kaj je? — Kember, — so zaklicali prijatelji z ulice, — že dolge čakamo nate v tvojem novem domu in tvoja mlada žena je vsa obupana. — Saj res, moja žena, — je odvrnil igralec, — nanjo sem res čisto pozabil. Že pred dvema urama sem šel spat.

GLOBUS ZA SLEPCE.

V zavodu za slepce v Atlanti poučuje geografijo ali zemljepisje s pomočjo globusa, ki ima izbočene oznake svetov in dežel. Tudi učitelj J. H. Child, ki ga vidite na sliki, je slep.

Francoski izreki.

Kdor odklanja hvalo, ta bi rad, da ga dvakrat pohvališ.

Človek je najbolj radodaren s svojimi nasveti.

Skopuštvu je večji sovražnik gospodarstva kakor p aradarnost.

'Naš Dom' piše za koristi vaših domov; naročite se nanj!

ŽENITOVANJE KU KLUKS KLANCEV.

Slika nam predstavlja Miss Julijo Winfrey in W. G. Turnerja iz Dallas, Tex., ki sta se nedavno poročila v obleki nasilnih in domišljavih Klancev. — Tudi tovariši in tovarišice novoporočencev so bili v enakih oblekah, ker so istotako člani te organizacije.

IZ GROZNIH ČASOV FRAN-COSKE REVOLUCIJE.

Tekom francoske revolucije so aretirali med drugimi tudi neko trgovko s specerijami, po imenu Maillet. Zaprti so jo vsled tega, ker ni imela v svoji trgovini nikakih trobarvnih kokard.

Osem dni zatem je bila obtožiteljcu Tinville-u predložena lista obtožencev, na kateri je bilo tudi ime neke grofice de Maille, ki je bila takisto zaprta v ječi Saint Lazare. Sodni sluga je odpeljal osebe, ki so imele biti naslednjega dne usmrčene, iz ječe v Conciergerie. Med temi osebami je odvedel tudi trgovko Maillet mesto grofice Maille. Ko so naslednjega dne opazili napako, in to v trenutku, ko se je pripravljala tribunal na otvoritev seje, je Tinville dejal: — Ker se že kramarica nahaja med skupino obsojenih, zato naj tudi izgubi svojo glavo. Radi enega "t" več ali manj, ne bom stvari izpreminjal.

Pred revolucijski tribunal je bil postavljen tudi državni poslanec iz Toulouse, osemdesetletni starec, ki je bil zelo slaboten in skoraj slep. Ko je imel biti zaslišan, je zbral vse svoje moči, da bi vstal, poskušal je govoriti, izjecljal je nekaj nerazumljivih besed, končno pa se je brez moči sesedel ter dal z znamenji razumeti, da ne more govoriti.

Tedaj pa je vstal Tinville ter se obrnil jezno proti starčku: — Kaj naj pomeni ta komedija? Ali si prišel sem zato, da boš tu uganjal burke s svojimi sodniki?

— On nikakor ne uganja burk — se je oglasil neki njegov soobtoženelec, — vsled kaotičnosti, si ga je zadela na jezik, ne more govoriti ter si mora samo z Ameriji pomagati.

— No, — je dejal grozovitež, — če ne more govoriti, naj torej molči! Saj ne potrebujemo njegovega jezika, temveč njegovo glavo!

DESET BUDDHOVIH ZAPOVEDI.

1. Ne ubijaj, temveč spoštuj življenje.
2. Ne kradi, ne ropaj, temveč pomози vsakemu do tega, da bo užival plodove svojega dela.
3. Vzdržuj se vsake nečistosti ter živi sramežljivo.
4. Ne laži in govori brez strahu resnico, kadar je treba govoriti; brez strahu, toda z ljubeznijo.
5. Ne obrekuj in ne ponavlaj obrekovanj.
6. Ne prisegaj.
7. Ne trati časa z gobezdanjem temveč govori stvrno ali pa molči.
8. Ne bodi ne skop ne nevoščljiv, temveč se raduj, ako se tvojemu bližnjemu dobro godi.
9. Čuvaj si srce pred jezo in ne črni sovažnikov, temveč se na vsako bitje oziraj z ljubeznijo.
10. Otrsi se nevere ter skušaj doumeti resnico.

ŽENSKA AVIJATIČARKA.

V vseh Združenih državah je samo troje žensk, ki znajo voditi hidroplan, to je letalo, ki vzleta z vode in se spušča na vodo. Zgornja slika nam predstavlja Mrs. Randall iz Cincinnatija, ki prezimuje sedaj v letovišču St. Petersburg v Floridi. Letalo, s katerim prireja polete, je njena lastnina.

Bogatin in siromak, kdor je močan in kdor je slab — vsakdo, ki ne dela, je malopridnež. Zato pa bi se moral vsak človek naučiti kakega rokodelstva, pravega okodelstva dela z rokami.

VABILO NA NAROČBO.

(Naravnost — 1 strani.)

bo razvijalo od tedna do tedna.

Par kolon v listu bomo posvetili novicam in razvojem dogodkov v naši stari domovini, in istotako bomo gledali na to, da bodo naši čitatelji obveščeni o vseh važnejših dogodkih iz naših slovenskih naselbin po Ameriki.

Posebno pozornost bomo posvetili gospodarstvu in izobrazbi. Naša kulturna, prosvetna in podporna društva bodo našla v "Našem Domu" svojega iskrenega prijatelja, pospeševatelja in svetovalca, ki jim bo vedno z veseljem odpiral kolone svojih strani.

Posebna stran bo odtočena našim gospodinjam in ženstvu v splošnem. Za svojo sotrudnico smo dobili izborna gospodinjstva Slovenko, ki bo v poljudni besedi opisovala umno gospodinjstvo in ki bo drage volje dajala nasvete vsem onim gospodinjam, ki bi jih želele.

Z današnjo številko smo pričeli priobčevati potpisno črtico slavnega raziskovalca Sven Hedina, ki se je iz ljubezni do znanosti in vede postavil po robu vsem nevarnostim, ki so prežale nanj v nepoznanih delih sveta, vsled česar si je pridobil ime svetovnega slovesa.

Pod zglavjem "Zanimivosti iz preteklih in sedanjih dni", bodo naši naši čitatelji opis najčudovitejših dogodkov, ki jih beleži od postanka iznajdbe pismenosti kronika starih zgodovinarjev in učenjakov. Povesti, ki se bodo v "Našem Domu" periodično nadaljevale, bodo samo najboljši in najbolj skrbno izbrani prevodi del slavnih pisateljev, ki dozdaj še niso bila prevedena na slovenski jezik. V splošnem bomo pazili na to, da bomo nudili našim čitateljem čtivo, katerega ne bodo našli v nobenem drugem slovensko-ameriškem listu.

Priporočali in objavljali bomo vse, o čemer se bomo prepričali, da je v korist našemu narodu v Ameriki, vsaka kulturna ustanova bo našla v našem listu svojega prijatelja in zaščitnika. **Združbarije in hujskarije in sploh vsega, kar spada v revolverške žurnale, se bomo izogibali, ker po temeljtem poznavanju našega ljudstva, računamo na to, da so naši Slovenci dovolj razsodni in inteligentni, da jim bo zadostovalo resno čtivo in da ne bodo pogrešali čtiva šarlatanske vrednosti, ki ne spada v resen, za narodno izobrazbo delujoč list.**

Vsi, ki se strinjajo z navedenimi našimi smernicami, so nam dobrodošli ter jih v ljudo vabimo v vrste naših naročnikov in čitateljev. Čim večji bo krog naših naročnikov in čitateljev, tem lažje bomo dosegli izpopolnjenost lista. Čim več nas bo, — tem manjši bodo tehnični in upravni stroški in tem prej nam bo omogočeno povečati list.

Celoletna naročnina listu — "Naš Dom" je \$2.00, polletna — \$1.00.

Naročnino je poslati na naslov: 'Naš Dom' Publishing Co., 261 East 10th Street, New York, N. Y.